

SVENSKA
BILJARDFÖRBUNDET
SWEDISH BILLIARD FEDERATION

WORLD POOL-BILLIARD
ASSOCIATION

Pool Biljard – Allmänna Tävlingsföreskrifter

Översättning av WPA "Pool Billiards – The Regulations"
(Effective 15/3/2016)

Tillägg

I händelse av oklarheter och/eller om en tvist uppstår vad avser hur en regel skall tolkas, så gäller WPA:s regler på originalspråket (engelska).

Kommentar till den svenska översättningen:

Notera även dokumentet "Nationella Poolbestämmelser" vars regler och föreskrifter överskrider internationella spelregler och tävlingsföreskrifter vid tävling som sanktionerats av SBF.

Innehåll

1. Begränsningar och rätt till avsteg	3
2. Undantag från regelverket	3
3. Tävlingsklädsel	3
3.1 Herr	3
3.2 Dam	3
4. Magic Rack vid upplägg	4
4.1 Placering av Magic Rack	4
4.2 Avlägsnande av Magic Rack	4
4.3 Magic Rack specifikationer	4
5. Spel med områdesdomare	4
6. Bestraffning av osportsligt uppträdande	5
7. Protest mot domslut	5
8. Domarinstruktioner	5
9. Domarens mottaglighet	6
10. Tillägg för Eight Ball	6
11. Återplacering	6
12. Godkännande av utrustning	6
13. Rensning av bollkorg	6
14. Time Out	7
15. Ordningsföljd vid sprängning	7
16. 9-boll upplägg	7
17. Regler för godkänd öppningsstöt	7
18. Trepoängsregeln vid sprängning i Nine Ball	7
19. Foul på köboll under öppningsstöt	8
20. Shot clock	8
21. Enbart foul på köboll	8
22. Sen ankomst	9
23. Yttre påverkan	9
24. Coachning	9
25. Oförutsägbara händelser	9
26. Spelarens plats	9
27. Samtidig träff på bollar	10
28. Bedömning av boll som ligger "kloss"	10

1. Begränsningar och rätt till avsteg

Föreskrifterna i detta dokument berör: klädsel, protester, tidsrelaterade problem och övrigt som inte faller inom ramen för regelverket men som är i behov av definition. Hur föreskrifterna används i vissa områden så som antalet lägg som krävs för vinst, eller vem som spränger efter första lägget är upp till tävlingsledningen för den aktuella tävlingen. Tävlingsledningen är befogad att utfärda sådana föreskrifter till aktuell tävling. Regelverket står alltid över tävlingsföreskrifterna.

2. Undantag från regelverket

Undantag från spelreglerna medges enbart om [endast för tävling i Sverige: SBF eller behörig instans inom SBF eller om] WPA: s Sports Director, eller annan WPA behörig person, utfärdat ett direktiv för den aktuella tävlingen. Skriftlig information rörande undantaget skall vara tillgänglig vid spelarmötet.

3. Tävlingsklädsel

Följande krav på klädsel ställs; klädseln skall vara korrekt i förhållande till disciplin och nivå, samt vara ren och i god kondition. Om en spelare hyser tvivel huruvida den egna klädseln är korrekt eller ej, skall tävlingsledaren tillfrågas innan match påbörjas. Tävlingsledaren har den yttersta bestämmanderätten gällande klädselns korrekthet. I vissa exceptionella fall kan tävlingsledaren tillåta avsteg från klädselreglerna, t.ex. då bagage kommit bort i samband med flygresor. Överträdelse av regler gällande tävlingsklädsel är skäl för diskvalificering.

Finns inga föreskrifter gällande klädsel, anses WPA: s regler gällande klädsel råda. Nedan följer de rådande kraven för [endast för tävlingar i Sverige: nationella rankingtävlingar, Svenska Mästerskap, större handicap tävlingar samt för] VM - och World Tour tävlingar.

3.1 Herr

Överdelen skall vara en kragförsedd skjorta eller piké, i valfri färg, som förblir nedstoppad i midjan.

Plagget skall vara helt och rent, samt ha någon form av ärm. T-shirts är inte tillåtna. Som nederdel bäres hel och ren finbyxa i valfri färg. Denim/blåjeans i alla färgvarianter är förbjudna. Dock är byxa i annat tyg med jeansdesign tillåten. (T.ex. Dockers.) Valet av skor skall falla inom kategorin finskor och passa in i övrig klädsel. Gymnastikskor eller sandaler är helt förbjudna. En sportsko med mörkare överdel i läder eller läderliknande material är godkänd om tävlingsledaren godkänner det.

3.2 Dam

Som överdel är en skjorta, stilren top, blus, piké eller klänning tillåten. T-shirts är inte tillåtna.

Som nederdel bäres hel och ren finbyxa i valfri färg. Denim/blåjeans i alla färgvarianter är förbjudna. Dock är byxa i annat tyg med jeansdesign tillåten. Kjöl är tillåten under förutsättning knän eller mer täcks. Valet av skor skall falla inom kategorin finskor och passa

in i övrig klädsel. Gymnastikskor eller sandaler är helt förbjudna. En sportsko med mörkare överdel i läder eller läderliknande material är godkänd om inte tävlingsledaren kommer med invändningar.

4. Magic Rack vid upplägg

Magic Rack kan användas i spelen Eight Ball, Nine Ball och Ten Ball. Det är inte tillåtet att använda Magic Rack i 14-1.

4.1 Placering av Magic Rack

Bordet ska vara markerat före turnering startar. En linje längs med längdlinjen ska vara markerad, tillräckligt lång för att markera topp- och bottenhål i Magic Rack.

4.2 Avlägsnande av Magic Rack

Efter sprängning ska Magic Rack avlägsnas från bordet av domaren så snart som möjligt utan att någon bollplacering påverkas. Om domare inte finns närvarande och bollar ligger i vägen för avlägsnande så ska Magic Rack avlägsnas av motståndaren. Om inga bollar ligger i vägen kan spelaren avlägsna Magic Rack utan inblandning av motståndaren.

Oavsett om domare är närvarande kan Magic Rack endast avlägsnas om inte fler än två bollar ligger i vägen för avlägsnande. Undantaget från denna regel är om en eller fler bollar ligger ”kloss”, i vilket fall Magic Rack ligger kvar på bordet till dess att de bollar som låg ”kloss” inte längre påverkar avlägsnandet.

Vid avlägsnande kan domaren eller motståndaren använda sig av markör eller krita för att markera de bollar som ligger i vägen. Magic Rack ska så placeras på avstånd från spelyta och vallar, och bollar återplaceras i deras ursprungliga position.

4.3 Magic Rack specifikationer

Ett Magic Rack ska vara i plastmaterial, inte tjockare än 0.14 mm och ska inte påverka bordet på något sätt. Magic Rack får inte limmas fast på spelytan.

5. Spel med områdesdomare

Under vissa skeden av turneringar kan det vara aktuellt med områdesdomare som är ansvariga för flera bord inom ett bestämt område. Detta betyder att spelaren inte konstant övervakas av en domare, och att spelarna förväntas efterfölja föreskrivna regler självmant. Följande metod rekommenderas då: Den ickespelande spelaren utför samma plikter som en domare hade haft under matchen. Om en spelare inför en viktig/avgörande stöt att motståndaren inte kan göra en objektiv bedömning av stöten skall områdesdomaren ombedjas övervaka stöten. Det omvända gäller också om den ickespelande spelaren känner ovilja att bedöma eller att objektiviteten kan ifrågasättas. Båda spelarna har lika rätt att upphäva spelet tills dess att man är nöjd med hur matchen blir bedömd. Blir en områdesdomare ombedd att bedöma en situation som denna inte sett, skall yttersta noggrannhet iakttas för att skaffa sig en stor helhetsbild som bara möjligt är inför sitt beslutsfattande. Sådan information kan inkludera (men begränsas inte till), att tillfråga personen med förtroendekapital, undersöka eventuella

videoinspelningar eller att om möjligt spela om stöten i informationssyfte. Existerar inte vidare bevis för att en stöt resulterade i en foul än en spelares påstående mot den andres nekande, skall situationen bedömas som korrekt utförd.

6. Bestraffning av osportsligt uppträdande

Regler och förordningarna ger domare och övrig tävlingsansvarig personal vida ramar gällande bestraffning av osportsligt uppträdande. Inför beslut skall många faktorer vägas in, såsom tidigare beteende, tidigare varningar, magnituden av överträdelsen och vilken information spelarna fick ta del av rörande sådan bestraffning vid spelarmötet. Som tillägg går följande att beakta inför beslutsfattande under denna paragraf: Spelare på elitnivåer förväntas besitta fullgoda kunskaper rörande förordningar och regler, men att en nybörjare kan ha brister i kunskaperna inom området.

7. Protest mot domslut

Som första instans i beslutsprocessen skall en spelare vända sig till domaren för beslut. Domarens ansvar är att fatta ett beslut i ärendet efter att noga ha övervägt all fakta som av denne anses vara av vikt. En spelare har rätt att protestera mot detta beslut genom att ta upp frågan med huvuddomaren och därefter är nästa instans tävlingsledaren. [Endast för tävlingar i Sverige: Spelaren kan som nästa instans skriftligen skicka in en protest till SBF:s Poolkommitté. En protestansökan debiteras med 500kr i depositionsavgift. Denna skall betalas till tävlingsledningen eller SBF representant. Depositionen anses förbrukad om protesten inte leder till ett upphävande av tidigare beslut]

Under WPA World Championship existerar det ytterligare en instans för överklagan. Genom att lämna in en ansökan om omprövning till WPA Sport Director om denne närvarar. En deposition satt till \$100 måste medfölja en överklagan för att behandlas. Depositionen anses förbrukad om protesten inte leder till ett upphävande av tidigare beslut. Spelaren har rätt att en gång be domaren ompröva en regeltolkning, sker en förfrågan rörande samma tolkning en andra gång är detta att beakta som osportsligt uppträdande.

8. Domarinstruktioner

Det ligger på domarens ansvar att; avgöra alla regelrelaterade dispyter, upprätthålla en miljö där fair play råder, döma fouls och att agera i enlighet med givna regler när så krävs. Spelet skall stoppas då spel på lika villkor inte anses råda, eller då ett agerande/beslut överklagas. Domaren skall verbalt delge fouls och annonsera situationer då så krävs enligt reglerna. Domaren skall besvara de frågor som det är möjligt att ge ett svar på, t.ex. antal fel man har i 9-boll inför en stöt. Däremot är det förbjudet att ge råd om hur regler kan tillämpas eller spelråd i specifika situationer. Dock är det tillåtet att assistera en spelare genom att hämta krattan och återplacera denna efter stöt. Domaren, eller av domaren utsedd person, får lov att vid behov hålla lampa, lysrör eller liknande armatur för det specifika spelbordet när dessa är i vägen vid stöt.

När disciplinen tillämpar trefelsregeln, bör domaren meddela spelaren att två fel är begångna efter andra felstöten. Detta är dock inte ett krav enligt reglerna, men en rekommendation för att undvika vidare missförstånd. Däremot är det ett krav att informera spelaren att två fel är

gjorda inför stöten som kan ge tre fel. Vissa resultattavlor har möjligheten att markera felstötar. Används detta system är det att betrakta som en godkänd varning till spelare med två felstötar.

9. Domarens mottaglighet

Det åligger domaren att besvara frågeställningar som klassas som objektiva från spelarna. Exempel på detta är; nuvarande ställning, antal poäng för vinst, om spelaren själv eller motståndaren har begått en felstöt, om en boll är bakom eller framför någon för spelet betydande punkt, om bollen blockerar ett nytt upplägg eller vilken regel som tillämpas om en viss stöt görs. Om domaren blir ombedd att vidare utveckla/förklara en regel skall han göra detta utefter sin bästa förmåga. Skulle denna förklaring innehålla felaktigheter befriar detta inte spelaren från eventuella påföljder enligt reglerna om det felaktiga rådet följs. En domare får aldrig ge råd som kan hjälpa en spelare att uppnå bättre resultat, exempelvis om den tilltänkta stöten är godkänd eller genererar felstöt, huruvida en skjuts går att genomföra, skavanker på bordet och allmänna spelråd.

10. Tillägg för Eight Ball

Om grupperna redan är bestämda när spelaren av misstag spelar och sänker en boll av motståndarens grupp, måste foul utdelas innan spelaren stöter igen för att gälla. När misstaget upptäcks skall lägget brytas och spelas om. Spelaren som öppnade det aktuella lägget gör även så vid omspelet.

11. Återplacering

Vid tillfällen då återplacering av ett tidigare läge krävs får detta endast utföras av domaren. Det är hans plikt och ansvar att utföra detta på ett så korrekt vis som för stunden är möjligt. Till sin hjälp kan domaren lyssna till en eller flera av de i matchen involverade spelarna. En spelares åsikt är inte bindande och revideringar av denna är tillåten. Varje involverad spelare har rätt att en gång ifrågasätta domarens placering av bollarna, därefter är det domarens beslut som råder.

12. Godkännande av utrustning

När väl en match eller turnering har startat kan klagomål på utrustningen som används och tillhandahålls av turneringsarrangören ej göras. En sådan protest kan endast inlämnas i förväg. Undantag är när klagomålet styrks eller förs av domare eller tävlingsledaren.

13. Rensning av bollkorg

För att en boll ska anses vara gjord, skall samtliga punkter beskrivna under Regel 8.3 i Allmänna spelregler vara uppfyllda. Det yttersta ansvaret att kontrollera att bollkorgen är tom eller innehåller så få bollar att det inte finns risk för foul vilar på spelaren, detta trots att det är en av domarens ansvarsuppgifter att tömma/flytta bollar ur dessa vid behov i matchen. Det är tillåtet för spelaren att själv tömma korgen, t.ex. vid spel med områdesdomare, under förutsättning att motspelaren görs uppmärksam på avsikten.

14. Time Out

Om inte tävlingsledningen har meddelat annat, har varje spelare rätt till en fem minuter lång time out om matchen spelas bäst av 9 lägg i Eight Ball och 13 lägg i Nine Ball. Är matcherna kortare än så ges inte möjligheten till time out. För att få lov att utnyttja sin time out måste spelaren:

- (1) informera domaren om avsikten, och
- (2) säkerställa att domaren är medveten om detta och markerar i matchprotokollet, och
- (3) att domaren markerar att spelet är avbrutet på bordet. (Standardförfarandet är att placera en kö på bordet.)

Motståndaren skall under tiden förbli sittande som om normalt spel föregick. Företar sig motståndaren någon aktivitet som inte faller inom normalt matchspel anses hans time out vara förbrukad. En time out i Eight Ball och i Nine Ball sker mellan läggen, och i 14.1 sker det mellan upplägg. Tar den icke-stötande spelaren time out har den som är kvar vid bordet rätt att fortsätta spela sin serie, men den icke-stötande spelaren ansvarar för att en domare har bordet under uppsikt under tiden för frånvaro. Om inte finns det inga möjligheter att protestera mot eventuella fel begångna på bordet. Den som tar en time out skall ha i åtanke att agera sportmannamässigt sätt, allt annat agerande kan bedömas som osportsligt uppträdande. Tävlingsledaren har rätt att ge spelare med medicinska skäl extra eller längre time outs.

15. Ordningsföljd vid sprängning

Det är tillåtet för tävlingsledningen att bestämma en annan ordningsföljd efter första lägget än det standardförfarande som beskrivs i reglerna för t.ex. Nine Ball. T.ex. vinnaren spränger, varannan sprängning eller man spränger tre gånger i rad därefter byte.

16. 9-boll upplägg

Enligt Regel 2.2 i Allmänna spelregler skall alla övriga bollar förutom ettan och nian placeras slumpmässigt och utan någon specifik ordning vid rackning. Det är tillåtet för en spelare som vid rackning utan domare misstänker motståndaren för att medvetet lägga bollarna i ett specifikt mönster att påpeka detta för tävlingsledningen. Anser tävlingsledningen att bollar placerats i ett medvetet mönster skall en officiell varning utdelas till spelaren med en uppmaning om att upphöra med detta. När väl varningen har utfärdats betraktas fortsatta förseelser som osportsligt uppträdande.

17. Regler för godkänd öppningsstöt

Det är tillåtet för tävlingsledningen att sätta extra krav för en öppningsstöt skall klassas som godkänd i discipliner som i t.ex. Nine Ball där kravet exempelvis kan vara att köboll före sprängning ska placeras i ett avgränsat område bakom huvudlinjen ("break box").

18. Trepoängsregeln vid sprängning i Nine Ball

(1) Vid sprängning måste tre bollar gå i hål, eller passera huvudlinjen, eller en kombination av båda. Exempel: Om en nummerboll går i hål måste två nummerbollar passera huvudlinjen;

eller om två nummerbollar går i hål måste en passera huvudlinjen. Med ”passera huvudlinjen” avses att någon del av bollen skär en tänkt linje vertikalt upp från huvudlinjen.

(2) Om en spelare inte lyckas leva upp till kraven i (1), men i övrigt gör en korrekt sprängning, har motståndaren möjlighet att antingen acceptera läget som det ligger, eller att låta stöten gå tillbaka till den spelare som sprängde.

(3) Genom att acceptera läget som det ligger kan inte den inkommande spelaren göra en ”push out”, utan måste spela på lägsta nummerboll på bordet som i pågående spel.

(4) Om motståndaren väljer att ge stöten tillbaka till den sprängande spelaren, så kan han denne göra en ”push out”. Om spelaren gör en ”push out” har så motståndaren återigen möjlighet antingen acceptera läget eller att ge stöten tillbaka till den sprängande spelaren.

(5) Om en spelare inte lyckas leva upp till kraven i (1), men i övrigt gör en korrekt sprängning och nummerboll 9 går i hål vid sprängningen, ska boll 9 återplaceras innan spelet fortsätter.

Trepoängsregeln tillämpas vid alla WPA rankingtävlingar vid användning av Magic Rack eller tappat bord. [Kommentar till svenska översättningen: Notera att regeln kan tillämpas på olika sätt beroende på nivå av tävlingar sanktionerade av SBF. Här hänvisas till de Nationella Poolbestämmelserna]

19. Foul på köboll under öppningsstöt

Om en spelare kixar under öppningsstöten är det absolut förbjudet att hindra eller försöka styra bort köbollen så att den inte träffar upplägget. Ett sådant förfarande eller ett snarlikt förfarande är strängeligen förbjudet enligt Regel 6.17 (b) i Allmänna spelregler rörande osportsligt uppträdande. Medveten beröring av någon boll i spel är förbjuden, förutom en framåtriktad rörelse där köspettsen träffar köbollen. Överträdelser i denna paragraf skall bestraffas som osportsligt uppträdande i enlighet med föreskrifterna i Regel 6.17 i Allmänna spelregler.

20. Shot clock

Förfrågan om tidtagning kan ställas när som helst under matchen av antingen någon i tävlingsledningen eller spelarna i matchen. Tävlingsledaren eller annan utsedd officiell person fattar sedan beslut om tidtagning skall tillämpas eller ej. Fattas beslut om tidtagning, kommer båda spelarna klockas av en officiell tidtagare under resten av matchen. Som rekommendation sätts 35 sekunder per stöt och en varning när tio sekunder återstår av tiden. Varje spelare har rätt till ett tillägg på 25 sekunder i varje lägg. Tidtagning av stöt påbörjas först när alla bollar ligger stilla. Detta innebär att en roterande boll måste sluta snurra kring sin egen axel trots att den ligger stilla innan klockan startas.

Tidtagningen upphör då köspettsen träffar köbollen i avsikt att genomföra en stöt eller då tiden tar slut. Har tiden tagit slut är det en vanlig foul.

21. Enbart foul på köboll

Vid spel utan domare finns möjligheten att anamma spel med enbart foul på köboll. Då är det inte en foul om man berör eller flyttar annan boll än köbollen, om det inte påverkar resultatet av stöten. Påverkan anses råda då den eller de berörda bollarna ändrar riktning på någon boll i rörelse, köboll inkluderat, eller annan boll passerar genom ytan som den eller de berörda

bollarna upptog innan beröring. Sker ingen påverkan vid förflyttningen eller beröringen skall boll(arna) återplaceras så snarligt innan stöten som båda spelarna kan enas om. Stöter en spelare utan att tillåta korrigering räknas det som foul och resulterar i boll i hand för motståndaren.

22. Sen ankomst

Spelarna måste befinna sig vid rätt bord och redo för spel vid utsatt tid. Om en spelare inte infinner i tid, har han 15 minuter på sig att infinna sig vid rätt bord annars är match förlorad. Som rekommendation ropas en efterlysning ut efter fem minuter och spelaren ombedes ta sig till bordet omgående. Ett andra utrop efter tio minuter och en sista varning efter 14 minuter. En minut kvar till förlust av match. Tid innan match förloras kan krympas då spelare gör sig skyldiga till upprepade förseelser.

23. Yttre påverkan

Se Regel 1.9 i Allmänna spelregler. Domaren skall ansvara för att störmoment som påverkar spelet motverkas. Ett störmoment kan vara en åskådare eller en spelare på ett närliggande bord. Spelet får stoppas om så krävs. Ett störmoment kan vara verbalt eller fysiskt.

24. Coachning

Det är tillåtet för en spelare att få coachning under en pågående match, men det får inte ske vid eller inför varje stöt. Begränsningar för detta kan sättas av tävlingsledningen eller domaren. Det är tillåtet att använda en time out för coachning. Tränaren skall inte gå fram till bordet. Om det är domarens uppfattning att tränaren stör eller påverkar matchen får han be coachen avlägsna sig från matchområdet eller dess närhet.

[Förtydligande och tillägg till den Svenska översättningen: Coachning får endast ske under timeout. Som coach eller tränare avses den eller de personer som spelaren väljer att söka coachning ifrån under en timeout. Att söka coachning från en person vid ett tillfälle begränsar inte spelarens valmöjligheter av personer till coachning vid ett senare tillfälle.]

25. Oförutsägbara händelser

Det är fullt möjligt att något helt oförutsett inträffar som inte faller under någon regel. I sådana situationer är det upp till domaren att besluta om ett rättvist förfarande att lösa situationen på. Exempel kan vara då spel ej längre kan genomföras på ett bord och bollsituationen är omöjlig att återplacera på det nya bordet. Då kan eventuellt ett dödläge utropas.

26. Spelarens plats

Den icke-stötande spelaren skall förbli sittande i den stol som anvisats till spelarna under tiden det är motståndarens tur vid bordet. Behöver någon spelare lämna matchområdet måste ett godkännande från domaren inhämtas. Lämnar någon spelare området skall det bedömas som osportsligt uppträdande.

27. Samtidig träff på bollar

Om det är omöjligt att avgöra om köbollen träffade den avsedda bollen före eller efter en icke avsedd boll i dess närhet, skall stöten betraktas som korrekt.

28. Bedömning av boll som ligger ”kloss”

Domaren ska omsorgsfullt undersöka lägen då någon boll kan ligga ”kloss” mot vall eller köboll och annonsera sin bedömning. Icke-stötande spelare får lov att påpeka behovet av en sådan bedömning för domaren. Även spelaren vid bordet är berättigad att be domaren om ett sådant beslut då han anser det behövas.